Ч. 138 (13.086). Львів, субота 25. червня 1932. Рочплата оплата вирішено гуртом. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

На розстайних дорогах.

СКЛАДНА МІЖНАРОДНЯ СИТУАЦІЯ ПОЛЬЩІ.

Поголоски про плян воєнного союзу Німеччини, Франції, Італії й Польщі проти СРСР. — Сумерк Рапалля. — Пакт неагресії з СРСР і фронт проти Заходу.

Варшава, 22. червня 1932.

Рівно місяць тому писали ми про польський одностайний фронт проти Німеччини, про воєнні алярми довкола Данціґа та про звязок цих закордонно-політичних справ із внутрішньою ситуацією у Польщі й можливими змінами. Ті тодішні уваги найшли деякий відгук на сторінках польської преси, а автор тих уваг отримав приватно з ріжних сторін потвердження своїх інформацій і спостережень. Минулий місяць ще дальше ускладнив закордонно-політичні труднощі Польщі, про які тоді була в „Ділі" мова та висунув ще нові — чи радше віднovив старі — проблеми, які керманичі польської закордонної політики мусять вирішувати буквально впродовж днів і годин — не будучи до таких історичних рішень приготованими. Річ про прастару польську проблему (яка на зовсім іншій площині істнує, чи бодай ще недавно істнувала й у нас українців!): **„схід чи захід?"** Нині це питання, дебатоване теоретиками й практично зачеплене лише у 1920 році (про перед- і підчасвоєнні польські орієнтації не говоримо), нині це питання стануло руба перед польською републикою і польським народом та поставило їх у надзвичайно важке становище.

Пригадаймо чергу подій у дзеркалі польської преси з останніх тижнів. Отже спершу польська преса страшенне хвилювалася зростом протипольських настроїв у Франції, чи радше настроїв проти грошевих позичок для Польщі й обовязуючих союзів з Польщею. Опісля прийшов алярм про німецькі затії на Данціґ, про пляни штурмових відділів Гітлера захопити Данціґ і загрозити польському станові посідання на терені самого Вільного Міста (дирекція залізниць, склад муніції на Вестерплятте ітд.) й у поморській полосі. Аж ось маємо третю бомбу — цим разом може не таку голосну, а проте наскільки більшу, наскільки важливішу, обсягом свого діяння! Річ уже не про вічеві гасла французького картелю лівиці, які зручно використовують практичну вдачу і тверезий спосіб думання пересічного французького громадянина; річ не про формальну зміну взаємин між двома державами чи навіть про іншу констеляцію політичних сил або й про конфлікт за Поморя, конфлікт, який може й міг би довести до нової світової війни, але й може був би швидко зльокалізований. Нині річ іде про багато цікавішу комбінацію, яка оперує такими поняттями, як цивілізація цілого світа, як „бути не бути" світової культури. Вперше з неясних і загальникових, наскрізь теоретичних міркувань на тему т. зв. протирадянської „інтервенції" — на сторінках преси заговорено конкретно про проект воєнного бльоку 4-ох европейських держав, що розпоряджають найбільшими щодо числа, технічного виінування й боевої вартости арміями в Европі: Франції, Німеччини, Італії і Польщі. Характер і ціль того союзу аж надто проречисті: ці чотири держави, при прихильній підтримці Вел. Британії та активній співпраці ряду менших держав (Угорщина, Румунія, Чехословаччина, Балтійські держави) та далекої Японії — мали би проголосити хрестоносний похід проти Радянського Союзу.

Від когож виходять такі помисли, хто є автором таких ідей? Ніхто інший — чуємо з французької і польської сторони — як союзник СРСР із Рапалля і Берліну, — сама Німеччина!

Німці були першими з великих народів заходу, які безпосередньо зустрінулись з більшовиками, з їх проводирями й їхніми масами, які „на вістрях баґнетів" несли з собою на південь і захід комунізм. Німці теж перші найкраще більшовиків пізнали, перші використали їх як атут (шантаж!) проти французької післяверсайської політичної системи, перші зглибили користь із політичних та економічних звязків з ними, але й перші та найкраще з усіх зглибили розмір небезпеки більшовизму для усіх культурних народів світа. І тому ген. Гофман, який підписав у Бересті мир з більшовиками та переперти дипльоматичне визнання Німеччиною нової влади на просторах б. Російської Імперії, перший теж перестеріг Німеччину глядіти на більшовиків інакше, як тільки на тимчасових конюнктуральних союзників, яких проте швидше чи пізніше Німеччина мусить безоглядно знищити.

Цього заповіту ґен. Гофмана, одного з найкращих знавців европейського Сходу, яких колинебудь мала Німеччина, німці не забули. В останніх роках відсвіжили їм память на той заповіт самі більшовики, які почали на терені Німеччини використовувати своє „упривілеєне" становище „союзників" у такій брутальній формі, що 5 міліонів німецьких комуністів стало вже не тільки проблемою міжпартійного укладу сил, але просто проблемою спокійного будня кожного рядового німецького громадянина. Марево більшовизму було одним із чинників, що викликали явище гітлеризму. Правда, цей останній рух, як вияв німецького воюючого націоналізму, перейняв такі самі як і більшовицькі брутальні методи політичної боротьби, — разом із громадською нетерпимістю, нетолеранцією, аподиктизмом і егоїзмом. Але протибільшовицьке наставлення націонал-соціялістів є поза всяким сумнівом. А вдаватись на краєвому терені майже у щоденні крівaві вуличні бійки з людьми, кермованими через Москву, а на закордонному терені йти рамя-об-рамя з Москвою — — така еквілібристика на довшу мету неможлива. І тому з моментом, коли до керми німецької держави прийшли діячі, які не можуть утриматись без апробати Гітлера, з моментом, коли впливи Гітлера стали у засадничих німецьких державних справах рішаючими — мусіло автоматично виринути питання ревізії рапальського союзу, а разом з цим проблема ревізії всієї німецької закордонно-політичної системи.

На прохолоду німецько-совітських взаємин вплинула ще ціла низка інших фактів. До них належить нпр. фінансове виснаження Німеччини, яке обезцінює Німеччину в очах СРСР і не дозволяє Німеччині **купувати** собі радянську приязнь, як це відбувалось досіль; дальше, щораз реальніша перспектива ліквідації проблеми воєнних відшкодувань, отже недалека можливість усунення найважнішої запори, що ділила досіль Німеччину від Франції, тим більше, що й проблема роззброєння мусить теж невдовзі діждатись модифікації версайських клявзуль на користь Німеччини; врешті преважливою причиною зросту значіння протирадянської концепції у Німеччині є безумовний зріст і в широкому світі свідомости небезпеки більшовизму після проведення радянських „пятиліток". Таким робом уряд фон Папена, даючи в півофіціяльних заявах пізнати своє протирадянське становище та покриваючи своїм авторитетом цілком виразні й войовничі заяви таких відповідальних гітлерівських діячів, як Розенберґ і і., — іде по лінії найлекшого спротиву: на внутрішньому терені не наражується нікому з опозиції, від катол. центра до соц.-дем. включно, на закордонному находить шлях до найширших концепцій із запевненням собі передової ролі в новій перебудові Европи, та одночасно має в перспективі і скермувати в одному напрямку всю ексклюзивну силу гітлерівських мас і — відбитися морально та ...територіяльно...

І ось деякі часописи починають пускати „пробні бальончики", починають снувати пляни згаданого вгорі великого бльоку, який ніби то мав би проголосити щось у роді хрестоносного походу проти більшовиків. Очевидно, що казати зразу про війну — це річ щонайменше легкодушна: адже війни не роблять ані політ. партії, ані уряди, — це діло одиниць, які кермують долею світа, будучи здебільша загалові невідомими та ведучи велику гру зпоза куліс. Тому про їхні „пляни" ніхто поважно казати не може: можна вказувати лише на льоґіку деяких явищ.

І ось ця льоґіка вище згаданих явищ поставила польських політиків і публіцистів перед нові питання: можливости замирення з Німеччиною. На перший погляд здавалось би, що це для Польщі перспектива дуже приманлива. Адже, мовляв, це знаменита нагода й для віднови концепції з 1920-го року, створеної чейже саме нинішніми рішаючими в Польщі чинниками! Але 1932-ий рік це не 1920-ий. Багато води за той час у Віслі проплило і багато дечого (хоч й не всього!) польська закордонна політика навчилась. І тому комбінація великого інтервенційного бльоку, всупереч переконанню хворіючих на переслідовчу манію більшовиків, — зустрілась у Польщі **з найбільшим недовірям і нехіттю** і то... не лише на сторінках „Іл. Кур. Цодз.", який дуже часто є лише передаточною трубою. І тому ми є свідками дивної історії: поруч із сензаційними звістками про клеєння протисовітського бльоку — читаємо одночасно звістки про недалеке підписання пакту неагресії з СРСР, ба, що дивніше, — про натиск Польщі на Румунію, щоби цей пакт спільно підписати, при спротиві Румунії і невиразній ролі Франції!

Про цей нещасний пакт неагресії, його сутній зміст, перипетії з Румунією та непохитний протинімецький фронт — кілька уваг завтра.

І. Кедрин.

Напрямні аґрарної політики Польщі

на рік 1932-33.

3. Збут хліборобських плодів та годівельна політика.

Конференція хліборобських установ, що відбулася у Варшаві дня 10. і 11. червня ц. р., занялася теж справою стандаризації хліборобських продуктів для експорту. Конференція висказалася за тим, щоби правні приписи в справі стандаризації вивозу хліборобських продуктів і їх перетворів уняти в рямці елястичних правних постанов так, щоби їх можна було пристосовувати до змінних господарських умовин. Ініціятиву і надзір над цими правними постановами повинен мати міністр хліборобства, який знову повинен порозуміватися з представниками хліборобських установ.

Конференція ствердила, що в сучасних господарських умовинах відчувається брак установи, зложеної з відносних міністерств та заінтересованих господарських сфер, якаб зосередила всі праці над збутом хліборобських продуктів у краю і за кордоном. Тому конференція звернулася до міністра хліборобства, щоби він покликав окрему комісію, зложену з представників господарських установ, яка підготовила би таку окрему інституцію або в цьому напрямку зреорганізувала Державний Експортовий Інститут.

Конференція висказалася за тим, щоби для ділянок хліборобської торговлі, які досі мало зорганізовані, покликувати окремі примусові організації для збуту хліборобських плодів, а то на основі упривілеєння обєднаних у них експортерів. До тих організацій повинні входити кооперативні установи, які цей експорт ведуть, індивідуальні купці та представники хліборобських

зьких установ для оборони хліборобських інтересів. Завданням цих організацій має бути організування експорту даних продуктів, праця над піднесенням їх якости, вишукування нових ринків збуту та дрібніші праці, які уможливлюють користний вивіз цих продуктів. Тому, що при творенні таких експортових синдикатів на основі упривілеєння експортерів через надавання їм експортових свідоцтв, можуть діятися надужиття на некористь хліборобства, конференція висказалася за створенням окремої роздільної комісії, зложеної по половині з представників хліборобської торговлі і хліборобських установ.

У цій ділянці наші установи — як торговельно-кооперативні так і хліборобсько-освітні — повинні прямувати до того, щоби мати голос там, де про ці справи будуть говорити й рішати. Конференція висказалася також за тим, щоби з доходів, які мають купці, давати частину на організацію продукції, головно організацію годівлі відповідних тварин, бо це облекшить у великій мірі перехід до експорту кваліфікованого товару.

Для наладнання торговлі продуктами тваринництва висказалася конференція за утворенням Союзу експортерів живини і її продуктів, який зорганізував би торговлю і вивіз в цій ділянці.

Так само обговорено справу збуту дробу та висунено домагання, щоби хліборобські установи мали більший вплив на відповідні експортові підприємства. Збут масла заняв поважну частину нарад конференції. В цьому напрямку прийнято постанови, щоби влада не приспішувала природної концентрації, яка відбувається у молочарському промислі, щоби дальше підготовляти стандаризацію експорту масла, щоби задержати а навіть загострити кари за фальшування набілу, щоби поширити консумцію набілу у війська через заведення обовязкового споживання молока замість кави, щоби розбудувати сітку холоділень.

Крім того конференція обговорила справи збуту хліборобських плодів у звязку з діяльністю фінансово-рільничих комітетів та висказалася за тим, щоби звернути спеціяльну увагу на акредитування установ, які займаються збутом.

На загал конференція піднесла усі справи, які сьогодні важні для хліборобства за вимком цих справ, які звязані з хліборобським кредитом та з фінансовим станом господарств. Ці всі справи усунено з-під нарад конференції, а це тому, бо вони сконцентровані тепер у Центральнім Комітеті для фінансово-рільних справ та переводяться також Воєвідськими Комітетами для фінансово-рільних справ та такимиж Повітовими Комітетами. Ці нові установи мають за завдання прослідкувати стан поплатности сільських господарств та їх фінансове положення і видавати свої опінії в справах наладнання цих фінансових справ через здержанняліцитацій, розложення на рати зобовязань і т. д. Членами Повітових і Воєвідських Комітетів для фінансово-рільничих справ є теж наші філії „Сільського Господаря“ та наші фінансові установи. Їх завданням є всюди на місцях подбати про те, щоби наші представники заявлялися на засіданнях цих важних установ та брали участь у їх нарадах, бо навіть самою присутністю і контролею того, що робиться, можна багато зробити. Тому про ці справи ми писали окремо, а то при нагоді створення цих комітетів.

Від рішень обговорюваної конференції залежить напевно багато справ аґрарної політики в будучому році. На більшість справ ми ніякого впливу не маємо, так як ця політика не є нашою аґрарною політикою. Однак у таких справах, при яких це можливо, а що ми на відповідних місцях зазначили, треба, щоби наші установи консеквентно домагалися як своєї участи так і відповідного впливу на свої справи, а певно, що тоді можна і безпосередньо в цих справах добути деякі полекші.

Ін. Евген Храплива́й.

Криза румунського урядництва.

На передвиборчому вічу в Кишиневі заступник голови урядової партії, б. міністр внутрішніх справ Міґалякі заявив, що після виборів звільнить уряд 80.000 державних урядників, а тим, що лишаться на службі, зредукує пенсії на 40 прц. Ця заява викликала в румунських урядничих колах велике занепокоєння.

Кредитова бльокада Радянщини.

Льондонська преса повідомляє, що найбільші англійські банки рішили перевести кредитову бльокаду супроти Радянщини. Рівночасно припинили ескомтування більшовицьких векслів, предложених англійськими і закордонними фірмами. Є це безпосередній наслідок небезпеки війни на Далекому Сході. Зрештою льондонські банки стоять під враженням катастрофального загострення господарської кризи в Радянщині.

Льозанські перспективи.

Льозанська конференція розпочалась, бо відсувати її далі не було можна з тієї причини, що 1. липня минає речинець мораторії. Тому першим актом конференції було продовжити цей речинець на час її праць, який, очевидно, коротким не буде. Продовження мораторії відбулось, самозрозуміло, при мовчазній згоді уряду Злучених Держав, мабуть на основі якихсь зобовязань, виконання яких має підготувати конференція.

Для зрозуміння відносин між окремими ґрупами держав на конференції не зайвим буде згадати, що в суботу відбулися наради між фон Папеном, Нойратом та Ґрандієм, а в неділю по обіді відбулися сходини між представниками Англії, Франції та Злучених Держав, при чім з англійського боку явились Мекдональд, Джон Саймон та Герберт Самюель, з французького Поль-Бонкур, де Жувенель, Масілі, з американського Вільсон і Норман Девіс, та сенатор Свансон. Ці сходини,, які мають бути продовжені і в понеділок, мали нібито за завдання осягнути порозуміння відносно спільного виступу цих держав на конференції розаброєння, але не є виключене, що вони матимуть деякий вплив і на перебіг нарад льозанської конференції, звязок якої з конференцією розаброєння підкреслювали деякі промовці.

Враження з перших засідань льозанської конференції таке, ніби поза її межами відбувається значно більше ніж на її публичних засіданнях. Не можна позбутися також того враження, що учасники цієї конференції стоять під деякого роду примусом. Чи є це початок загального усвідомлення катастрофальних відносин у цілім світі, чи може давлення заокеанського кредитору, сказати досить тяжко. Можливо, що й одно й друге разом.

У своїй промові зазначив Мекдональд у всякім разі, що світ стоїть перед катастрофою. І можна думати, що це не звичайний зворот промовця, який хоче спрямувати в пожаданий для нього бік европейську політику, а вислів справжнього переконання англійського державного мужа. Англія, що ані не потребує боятися за здобутки війни, ані не шукає нових здобутків, має всі причини щиро змагатися за привернення нормальних відносин в Европі, яке розвязало би їй руки для полагодження справ домінії.

Нема сумніву, що і в Америці бажають щиро уздоровлення европейських відносин, без якого зворот кредитів, заморожених в Европі та поборення американської кризи немислимі.

Щодо великих держав континенту, то тут до останнього часу сподівалась кожна, що кріза знищить її суперниць скорше, ніж її саму та відшкодує її тим самим за попередні жертви. Досі кріза все ще загострювала відносини між Францією з одного боку та Німеччиною і Італією з другого боку, які заходили в цьому суперництві часом так далеко, що виступали спільно з більшовиками. В цьому відношенні льозанська конференція вже тим дуже ріжниться від женевської, що в Льозані нема більшовиків.

Швайцарська преса зазначує з признанням що німецька й італійська делеґація стримались досі з основними деклараціями, які моглиб побільшити противенства та утруднити праці конференції.

Декларація фон Папена, лагідний та поміркований тон якої зробив на учасників конференції гарне враження, ані здивувала ані схвилювала французів. Як на французькім так і на англійськім боці вважають справді, що просте скреслити, отже перекласти німецькі борги на французькі та англійські плечі, неможливо, але визнання неможливости дальшого плачення репарацій та інших зобовязань Німеччиною в дотеперішній формі кладуть, очевидно, в основу льозанських нарад.

Становище французької делеґації одобрила рада міністрів, на якій Еріо висловив своє задоволення з дотеперішнього ходу нарад, заявляючи одночасно, що коли конференція матиме успіх, то „старі тексти будуть влучені в нові умови...“ „Коли Франція одержить від Німеччини фінансові компензації, а також ґарантії економічного та політичного забезпечення для Европи, то вона не має чого хвилюватися...“

Оптимізм та фільософічний спокій Еріо, що так ріжниться від попередньої нервовости французької опінії в цих справах, основані мабуть на деяких прирeченнях з американського та англійського боку. Інше питання, чи Німеччина може дати Франції потрібні фінансові ґарантії за скреслення репарацій. Такими ґарантіями можуть бути хіба німецькі державні підприємства, в першу чергу залізниці дуже незначно обтяжені боргами, про які була вже згадка на льозанській конференції. Але й вони мають реальну вартість лише при умові, що світова кріза буде спинена, на що надіється мабуть Франція.

Значно реальнішими є політичні ґарантії, яких вже нераз вимагали від Німеччини. Але ці ґарантії тісно злучені зі зміною становища Ні-

---

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1932.

САМ 2)

ЗЕМЛЯ БЕЗ ІМЕНИ.

(Докінчення.)

Зі столиці їде до меншого місточка Волового.

„Місто було колись жидівсько-мадярське; тепер по мадярськи говорить тільки кількох пенсіоністів, адвокат, старий лікар. Розуміється, ще й греко-католицький парох і я не чув, щоби греко-католицькі пароxи інакше говорили на Підкарпатті. Сьогодні є Волове жидівсько-чеське. На вулиці говориться по чеськи і по жидівськи“.

Багато місця присвятив автор жидам і їх ролі на Закарпатті. Починає від рабінів.

„З рабінами лучаться нові чеські пани. Це тому, що рабіни мають силу, розпоряджають десятками тисяч виборчих голосів, а їхні віруючі роблять у політиці те, що вони розкажуть. Жидівські діти не ходять до руських шкіл, тільки до чеських, що без них не могли би існувати. Є їх там часто більше як 90 прц. Чеські пани хотять з малих хасидів зробити льояльних громадян держави і добрих чехів“.

І кінчить свою працю сильним могутнім акордом. У честь цієї землі без імени та її мешканців. Він твердо вірить в її гарну майбутність і у перемогу української ідеї.

„Та земля є ще без імени. Або краще сказати, має їх забагато, щоби його могла мати. У старій Залитаві не було імени для неї, щойно від грудня 1918 р., коли мадяри вже по програній грі даремно давали тій землі автономію, а у Будапешті владу і називають її Руською Країною. Офіційна назва санжерменського договору є Підкарпатська Русь. Національні росіяни, що вірять у нову великоруську державу, дивляться на ту землю з другого боку гір і називають її: Закарпатська Русь. Комуністи і націоналізуючі українці, опираючися на національному зединенні цієї людности з радянськими, галицькими і румунськими українцями назвали її Закарпатською Україною, або, щоби оминути переслідування за недозволену аґітацію, просто „Закарпаттям“.

„Боєві сили росіян і українців є майже рівні. Половина проти половини. Але українство переможе. Хто приглянувся Закарпаттю ближче ніж турист, не може сумніватись у цьому і не може дати себе ошукати навіть великим розмахом „чехізації“. Чеська мова за якийсь час буде тут мовою урядовою та торговельною, — та нічим більше. Чому мусить перемогти українська ідея? З кількох дуже важних причин. По перше тому, що нарід дуже зле розуміє, або точно кажучи, взагалі не розуміє російської мови, тоді як українська мова близька його говіркам. Далі тому, що провідники українського руху — боєві, з ініціятивою, а між ними є чимало втікачів з Польщі, добре вишколених у політичній боротьбі від балепівських часів. Врешті тому, що український рух має за собою більшість молоді, що вийшла з народніх шкіл“.

„Про українство висловилися найбільші політичні партії краю, себто греко-католицька, християнсько-соціяльна партія, комуністична і соціял-демократична. Українська мова і українська література промощують собі скоро шлях. Українщина мусить опанувати країну. Сьогодні російщина на Підкарпатті це мертва, паперова мова, а великоруська течія — архаїзм“.

*

Трівкі вже тепер взаємини між українцями і чехами. Чехів знаємо вже не як „крайзгавптманів“, чи парляментарних політиків з віденського парляменту. Знаємо їх добре. У їх молодій республиці частина нашої землі і нашого народу. На їхній землі наші високі школи, університет, Подєбрадська Академія тощо. І це все там у порядку. І тому з радістю даємо місце тому великому чеському письменникові і добрій людині, яка сміливо торкнулася тих всіх болючих місць і ран та домагається, щоби їх вилікувати. Багато вже українців знає чеську мову. Нехай куплять ту книжку і докладно перечитають ті добрі слова, доброго чеського громадянина.

*

У вчорашнім фейлетоні треба справити: На шпальті 7-ий рядок знизу має бути „української соціял-демократії“.

меччини супроти більшовиків. Тим часом новий уряд Німеччини покищо німецько-радянських відносин ні в ч'м не змінив. Виразні є деякі заяви відповідальних провідників націонал-соціялістів, які малиб означати рішучий поворот у німецько-радянських відносинах. Але сучасний німецький уряд є властиво урядом Гітлера без Гітлера. Через нього має Гітлер потрібний вплив на провід німецької держави без потреби виконувати свою радикальну програму, обіцяну німецьким виборцям. А до цієї програми можуть належати й протибільшовицькі заяви гітлерівців.

Врештою не видно тимчасом і змін у відношенні нового французького уряду до Польщі, а без нього змін у відношенні Німеччини до Радянщини ледви чи можна сподіватися, не зважаючи на всі фінансові зобовязання Німеччини супроти Франції. Таким чином оптимізм у Парижі та Льозанні не дуже оправданий.

Від песимізму в посуджуванні дотеперішніх льозанських досягнень може в деякій мірі боронити перемога візнання конкретних відносин над засадничістю німецько-французьких суперечок. Перші дні праць льозанської конференції дають познаки того, що Франція втягається повільно в річище англьо-американської політики. Коли в Льозанні й не осягнуть великих результатів, то у всякім разі не виключене, що тут виконають роботу, яка відкриє перспективи для майбутніх світових конференцій.

М. Донько.

Вписуйте ремісничу молодь до українських фахових шкіл.

З новим шкільним роком тисячі батьків стане перед важким питанням: куди спрямувати дитину, до якої школи? Донедавна родичі старалися пильнішу дитину віддати до гімназії — в надії, що в той спосіб дадуть дитині краще забезпечення. Одначе досвід останніх повоєнних літ приніс і батькам і дітям, що ходили до середньої школи повне розчарування. Теперішній час потребує практичної людини, а такий тип пристосованої до вимог теперішнього життя молоді виховує *фахова школа*. Тому не диво, що серед нашого громадянства помітне щораз більше зацікавлення фаховим шкільництвом, а „Рідна Школа" намагається з кожним роком поширити сітку нашого приватного фахового шкільництва. Також заповіджена реформа державного шкільництва має поширити і підняти науковий рівень фахового шкільництва. Тому можна сподіватися, що фахова школа небавком стане предметом загальної уваги.

Для нас справа фахової освіти має нині першорядне значіння. Фахова школа повинна дати нам кадри нової інтелігенції, здібної *власними силами* дати собі раду. До фахової школи слід спрямувати і масу біднішої сільської молоді, що примушена кидати село, щоби шукати кусника хліба в місті. Українське громадянство мусить подбати, щоби тота сільська біднота не попала під шкідливий вплив міської вулиці, ані не пропадала марно, віддана впливам чужої школи і чужого окруження. Саме в нинішніх обставинах обовязком нашого свідомого інтеліґента піддержати зусилля „Рідної Школи", яка при помочі *фахового шкільництва* хоче рятувати сільську молодь перед національною загибілю. Надзвичайно прикре матеріяльне положення „Р. Ш." не дало ще змоги Головній Управі отворити фахові школи всіх типів. Навіть для ремісничої молоді не могла Головна Управа відкрити шкіл для всіх фахів. Та тимбільше мусимо докладати, зусиль, щоби змістити ті фахові школи, що вже від довшого часу розвивають свою корисну діяльність. „Р. Школа" утримує від літ для ремісничої молоді фахові мужеські та дівочі школи, де учні (-иці) дістають у рідній мові доповняючу фахову освіту.

У Львові від кількох літ успішно розвивається одинока покищо з *повними правами прилюдности* Мужеська Доповняюча Фахова Школа ім. Б. Грінченка. Вона приймає учнів *слюсарського, столярського та шевського фаху* (і споріднених).

Останні часи затяжного безробіття підірвали сильно фреквенцію цієї школи. Мусимо подбати, щоби українська ремісничі молодь наведених фахів з новим шкільним роком вписувалася до тої школи і запевнила школі дальший розвиток.

Вписи передвакаційні відбуваються в днях 30. червня та 1. і 2. липня ц. р. від год. 5—7 веч., а повакаційні в днях 27, 29, 30, 31 серпня та 1. і 2. вересня ц. р. в домівці школи, Львів, вул. Городецька 95.

На фронті освітньої праці.

ОСВІТНІ НАРАДИ В ЖОВКВІ.

Дня 23. і 27. травня відбулися ширші сходини представників місцевих установ у справі скріплення освітніх змагань, притягнення усього громадянства в ряди членів Т-ва „Просвіта" та масового поширення книжки серед українських родин. По вислуханні вичерпуючого реферату відпоручника Матірного Товариства, зібрані на конференції вибрали зпоміж себе постійний Комітет допомоги „Просвіті" на чолі з о. Вігорянським. До Комітету ввійшла молодь обох полів (творить вона виконно-технічний апарат). Жовкву поділено на райони, на кожний з них призначено пари молоді, яка почала свою роботу. Висліди вже є. Громадяни вписуються в члени й купують книжки та підписують внутрішню позичку.

Також конференція відбулася дня 26-го травня з представниками читалень жовківської філії „Просвіти". На ній виголошено два обширні освітні реферати, в яких вичерпуючо представлено зібраним причини дотеперішніх недомагань у розвитку читальняного життя та вказано напрямні, яких треба придержуватися на будуче. Обговорено також дотеперішні відношення громадянства до освітніх змагань, його обовязки до „Просвіти" та способи притягання його до співпраці у розбудові „Просвіти" (через вписування себе в члени Товариства, кусовання книжки, агльдно поширення її серед свого окруження, участь у внутрішній позичці, а далі активна участь в освітній роботі на місцях). Після переведення дискусії, яка стояла на високому рівні, принято одноголосно поставлені резолюції; вони покриваються в цілости з резолюціями, які винесено на освітній конференції у Львові з дати 16-го травня (диви „Діло" ч. 115). Рішено також допильнувати, щоби в першу чергу читальні вирівнали залеглі чл. вкл., доповнили свої бібліотеки, усі виділові стали членами Т-ва „Просвіта", а далі, щоби в осідках читалень були зорґанізовані Комітети допомоги „Просвіті" з завданням, яке має Повітовий Комітет.

Дня 4-го червня відбулися Загальні Збори читальні „Просвіти" в Мокротині (тревали від год. 7-ої вечора до год. пів до 2-ої в ночі). Були там досі між громадянством тертя і непорозуміння, які спричинили цілковитий застій праці в громаді. Є надія, що з хвилиною відбуття Зборів почнеться нове життя. Залежить воно у великій мірі від місцевого пароха і громадян.

У цілому повіті досі задекларовано на внутрішню позичку для „Просвіти" 951.50 зол., вложено з того готівкою 925 зол. На дар „Просвіті" зложено 316.54 зол. Зацікавлення громадянства розбудовою „Просвіти" велике. Заввага селянства, що до розбудови освітніх змагань треба мобілізувати усе громадянство, в першу чергу свідому частину, були будуючі.

ЗАГ. ЗБОРИ ФІЛІЇ „ПРОСВІТИ" В БЕЛЗІ

Дня 5-го червня відбулися Загальні Збори філії „Просвіти" в Белзі при участи відпоручника Централі. По вислуханні звідомлення про дотеперішній стан освітньої праці в Белзщині та доповіди представника централі розвинулася доволі оживлена дискусія, в часі якої впали цінні уваги. Представники читалень і громадянства ухвалили цілу низку резолюцій, які покриваються з резолюціями львівської конференції та доручили виділові філії: перевести районові конференції з представниками читалень, стягнути залеглости, допильнувати скріплення чит. бібліотек, допомоги на місцях, створити Комітети допомоги в розбудові „Просвіти" через поширення поголовного членства, поширення книжки, скріплення внутрішньої позички, тощо. До нового виділу вибрано людей (місцевий парох адм. Салогуб, представники селянства і міщанства), які дають запоруку, що праця піде скорішим темпом, ніж досі. На вн. позичку задекларовано 300 зол., з чого готівкою вплачено 200 зол. На „дар Просвіті" вплинуло 242.67 зол.

Нові рільничі законопроекти.

Згідно з рішеннями, винесеними на рільничій конференції в днях 10 і 1 ц. м., польський уряд виготовляє, як подає краківський „Час" проекти законів: про сеґреґацію гіпотечних довгів у рільництві, про судовий нагляд в рільництві та про боротьбу з лихвою на селі. Всі ті закони будуть оголошені шляхом президентського розпорядку вже з початком липня ц. р.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ 1932.

ВОЛ. ДОРОШЕНКО.

Памяті Модеста Левицького.

(Замісць вінця на могилу).

Один за одним покидають нас чільні представники українського національно-визвольного руху, наче змовилися: не встигнемо поховати одного, як уже другий іде за ним у далеку дорогу. Ось і знову несподівана болюча втрата: 16. червня на 66. році життя помер у Луцьку відомий український письменник і громадський діяч, Модест Пилипович Левицький.

Цього року минає саме 35 літ його письменницької діяльности, а нам замісць ювилею доводиться справляти похорон.*)

А вже хто-хто, а Модест Левицький заслуговував на те, щоб іще за життя зазнати вдяки від рідного народу, який він так любив і для якого не переставав трудитися до останньої своєї хвилини.

„Раз добром налите серце, ввік не прохолоне" — цими словами великого Кобзаря можна як найкраще змалювати вдачу небіжчика.

Скромний і тихий, не шукав він людської слави, йдучи в своїм житті й діяльності за голосом власної лагідної й людяної душі.

Через люті обставини нашого національно-політичного життя сучасне українське покоління, надто на західній частині нашої батьківщини, дуже мало знає про Модеста Левицького. Твори його, розкидані по ріжних українських часописах, у нас майже невідомі, а те збірне видання, що в 1918 р. приготовлялося на Великій Україні, не пішло далі 1. тому, та й той том до нас сюди не дійшов. А шкода, бо небіжчик умів глибоко приглянутися життю народньому і так змалювати його, що читач мимохіть переймається любовю до „рабів незрячих-гречкосіїв".

Людській і народній волі ціле життя своє служив Покійний і в письменницькій і в громадській своїй роботі, забуваючи за власні вигоди й інтереси та зазнаючи чимало прикростей від ріжного роду — як він сам висловився раз у листі до мене — „песиголовців": чужих і таки своїх-же землячків.

Та приглянемося життю Небіжчика. Народився М. Левицький 25 липня 1866 р. на Поділлі, в с. Вихилівці Проскурівського повіту, в старій українській родині, освіченій та народолюбній. Середню освіту здобув у гімназії в Камянці Под. 1884 р., а вищу на університеті у Київі, на двох відділах: історично-фільольоґічному (1888 р.) та медичному (1893 р.). Це й пояснює нам, чому лікар так часто виступає як знавець мови й літератури.

Ще перед офіційним покінченням медицини, віддається Покійний фаховій праці лікаря, з самопосвятою працюючи підчас великої пошести холери в Росії в 1892 р., спочатку на далекій Оренбурзькій залізниці, а опісля на рідному Поділлі, в Гайсинщині. А від 1893 р. працює вже як дипльомований лікар — земський, повітовий або залізничний — у ріжних місцевостях Правобережної України. В 1894—98 ро був він на службі у Ковлі, де близько зазнайомлюється з Оленою Пчілкою та Лесею Українкою, коли перебували в своєму маєтку під Ковлем. Ця знайомість мала великий вплив на молодого лікаря, змістивши його національну самосвідомість. Пізніше лікарює у Боярці під Київом, а невдовзі переноситься до Київа на посаду директора Земської Фершальської Школи, звідки його швидко усунули за участь у виборах до 1. Державної Думи по стороні поступового бльоку. Опісля служив Небіжчик залізничним лікарем у Радивилові, де зумів наладнати правильний перевіз українських книжок із Галичини на Велику Україну. Незадовго перед світовою війною (1912 р.) переносять його як небезпечного „мазепинця" далі від австрійської границі, до Білої Церкви. Тут М. Левицький служить аж до революції 1917 р. Тепер він береться за орґанізацію української гімназії і стає першим її директором та при кінці року його призначають Головним санітарним лікарем шляхів України. Пригадую, як у 1918 р., вже за Гетьмана, приїздив він до Львова закуповувати українські книжки для залізничих кіосків. Він вивіз тоді з книгарні Наукового Товариства ім. Шевченка таку силу книжок, що управителька книгарні, п. К. Панькевичева журилася, щож то лишиться бідним галичанам.

За Директорії призначили М. Левицького радником українського посольства до Греції, куди він і виїхав 1919 р. разом із послом, теж уже покійним, Федором Матушевським. Перебуваючи в Атенах, розвинув він тут широку інформаційну діяльність, знайомлючи греків із українською справою. Опісля, в 1921 р. стає Небіжчик головою Українського Червоного Хре-

*) Гурт приятелів і шанувальників Покійного у Луцьку збирався відсвяткувати його 35-літній ювилей, але мусів відмовитися від цього через своєрідні обставини волинського життя. — Ред.

З ПРИРОДИ І ТЕХНІКИ.

Антарктида.

Недавно мав д-р Уільсон Інгрем, учасник двох австралійських експедицій до полудневого бігуна, що відбулися під проводом австралійського вченого сера Дагласа Мавсона, в австралійськім місті Сіднеї цікавий відчит про природу і значіння антарктиди себто континенту на південнім бігуні. Експедиція відкрила цілий ряд ледяних скель, довгих на 100—160 км. Ці скелі вважали інші дослідники полудневого бігуна континентом. Експедиція найшла рівнож одну гору, зложену тільки з руд міди і другу з руд срібла. Сама антарктида є таким великим континентом, як Европа з Австралією разом. Має вона найбагатші на світі поклади руд, що заступлять колись вичерпані мінеральні багатства інших частин світа.

Новий бігун зимна.

Досі приймали погляд, що найзимнішим місцем землі, себто бігуном зимна є околиця на захід і на південний захід від сибірського міста Верхоянська, що лежить під 67. ступнем півн. геогр. ширини та 133. ступнем східн. геогр. довж. А саме найнижча температура біля Верхоянська є мінус 69° Ц. Одначе один з ґеольоґів Союзної Радянської Академії Наук відкрив недавно підчас експедиції на Сибірі ще зимнішу околицю. Находиться вона в долині горішнього бігу ріки Індіґірки, що окружена тут високими горами на 2—3 тисяч метрів. У цій долині середня температура від грудня до лютого є на 3 до 5 ступнів нижча від температури біля Верхоянська. Новий бігун зимна лежить більше на південь від попереднього бігуна, а саме між 63. і 64. ступнем півн. геогр. ширини і є довгий на 1000 кільометрів. М. і. на новім бігуні зимна лежить місцевість Омеконськ.

Радянський кавчук.

За плянами нової пятирічки призначили в Радянськім Союзі на управу особливої, досі дико ростучої рослини, що має в собі кавчук і сама надається для управи, приблизно 570 тисяч гектарів землі. Зате під управу мексиканського ґваюлю має піти 92 тис. гк. землі. Крім цього буде засаджених міліон ґутаперхових дерев. Радянська влада сподівається, що в 1935 р. вищезгадані плянтації дадуть 20 тисяч тон кавчуку, у 1936 р. 51 тисяч тон, а в 1937 р. себто при кінці другої пятирічки аж 85 тисяч тон.

Технічні уліпшення нового цепеліна „ЛЗ 129“

Як відомо, новий цепелін „ЛЗ 129“, що його недавно розпочали будувати, буде виповнений газом гелем, який має ту прикмету, що не запалюється. Одначе у середині кожної виповненої гелем клітини буде клітинка, виповнена воднем тому, що керманич корабля задумує підчас подорожі цього кермового бальона вирівнювати тягар повітреплава без затрати гелю, а тільки при помочі водня. А саме підчас лету зуживає повітреплав запаси палива і тимсамим зменшує свій тягар. Це зменшення тягару має компенсувати водень, що його будуть випускати спеціяльними вентилями.

Новий цепелін буде порушуваний вісьмома моторами, гоненими олієм. Остаточно ще не вирішена справа, чи при новім цепеліні будуть уживати моторів справности 460 коней (кожний) чи радше моторів максимальної справности 1100 коней, а пересічної 850 коней, тих, що їх саме тепер будує фабрика Майбаха. Також „Машинове товариство Авґсбурґ-Нірнберґ“ будує нові олійні мотори в 1000 коней, що мали би придатись новому кермовому бальонові.

Кабіна керманича буде в новім цепеліні не там, де була досі у збудованих цепелінах, себто безпосередньо перед пасажирськими кабінами, а тільки зовсім окремо на передній частині повітреплава. Над нею збудована радіотелеграфічна кабіна. Тим разом потрібну для радіотелеграфу електричну струю буде достарчувати електрична централя, а не, як було досі, спеціяльний, порушуваний вітром ґенератор. Олійні мотори, що працюють у цій електричній централі, холоджені водою, якої уживають пізніше для огрівання пасажирських кабін.

Кабіни пасажирів містяться на покладі А. Є їх 26, кожна має 2 ліжка; по лівій стороні повітреплава лежить велика їдальня (14,5 метра довга і 6 метрів широка) і коридор для проходів з вікнами, через які можна оглядати землю. По лівій стороні є такий самий коридор, саля для перебування, читання і писання. Поклад Б має по лівій стороні туалети, купальню, кухню і салю для курення (на давніше збудованих цепелінах курити не було вільно).

Новий повітреплав буде двигати 60 тон погонних матеріялів, 6 тон води, призначеної на баляст, 2 тони води, призначеної до вжитку і 2 тони води до пиття. Крім цього „ЛЗ 129“ зможе забрати 50 пасажирів і 8 тон почти та товарів.

А. Л.

Гостина німецької фльоти в Данціґу.

В ночі на 23 ц. м. приплили до данціґського порту німецькі воєнні кораблі в складі одного панцирника і двох торпедовців, викликуючи сензацію в місті. Юрби народу поспішили до порту, приглядаючись кораблям. Данціґський сенат, Високий Комісар і президент ради порту зложили візиту на кораблі, після чого командант фльоти відплив на беріг, щоби зложити урядову візиту в Данціґу.

БЕРЛІН, 23. VI. ПАТ. Німецька преса оповісила ноту польського уряду до данціґського сенату в справі заповідженої візити німецької фльоти у вільному місті Данціґу. Ґуґенберґівський „Льокаль-Анцайґер“ пише, що ті події зайшли в саму пору з огляду на наради, які йдуть в Женеві та Льозанні. Ніщо не могло би яркіше зобразити неможливого до вдержання стану як це, що Німеччина безборонна а Польща озброєна. Ніколи Польща не була би зважилася на подібний крок, якби Німеччина не була роззброєна. Часопис закликає німецький уряд, щоби дав відповідь на виклик Польщі та використав відповідно доставлені йому Польщею арґументи на роззброєнів конференції.

По широкому світі.

Німецькі студентські товариства вислали до канцлера фон Папена письмо, що німецький уряд у відповіді на французьку тезу у справі гарантії безпеки повинен виступити з домаганням ревізії версайського трактату.

Перський уряд став переселювати мандрівні племена, щоби зробити кінець феодалізмові, який почасти є ще в Персії та щоби привчити їх до праці на ріллі.

Латвійський сойм ратифікував латвійсько-радянський пакт про неаґресію та розємну умову.

Бразилійський уряд подався до димісії, внаслідком чого надіються кабінету національної концентрації.

Трудноші пруського уряду.

На засіданні пруського сойму 22 ц. м. вибрали нарешті соймову президію. Президентом вибраний ґітлерівець Керль 197 голосами ґітлерівців і німецьких націоналів. Кандидат комуністів пос. Каспер дістав 53 голоси, кандидат соціяльних демократів пос. Вітмак 91 голосів. Комуністи заявили готовість голосувати за президією соціялістично-центровою, якщо ті дві партії підтримають їхні домагання. Однак ці оферту відкинули. При теперішній міжпартійній ситуації вибір пруського премієра неможливий, бо ніодин кандидат не дістане абсолютної більшости. Тому справа іменування урядового комісаря для Прус набирає актуальности. У звязку з тим кружить чутка, що т. зв. колеґія трьох розвяже пруський сойм, щоб не допустити до іменування урядового комісаря.

Враження американських пропозицій в Женеві.

В дискусії, яка розвинулася в головній комісії роззброєної конференції в Женеві після прочитання Гуверового письма, делеґат Анґлії Джон Саймон зголосив низку принціпіяльних застережень щодо воєнної фльоти та летунства і заявився проти накидування готових висновків. Делеґат Франції Поль Бонкур спротивився великим редукціям зброєнь, які пропонує Гувер, і заявив, що Франція може говорити тільки про деякі обмеження зброєнь, бо є ще нові і малі держави, які ще не вспіли мілітарно добре забезпечитися. Німецький делеґат Надольський повитав американські пропозиції з признанням, висловлюючи надію, що конференція піде ще дальше, ніж пропонує Гувер. Представник Радянщини Літвінов виголосив довшу демагогічну промову, в якій вихвалював зголошені свого часу радянські тези і врешті заявив, що вони подібні до теперішніх американських пропозицій. Японський делеґат Мацудеіра пригадав, що льондонський морський трактат має обовязувати до 1936 р. і тому всяку евентуальну зміну в морських зброєннях треба би наперед основно обміркувати. Зате італійський делеґат Ґранді підтримав американський плян без застережень і пригадав значіння фінансової мораторії Гувера.

Після замкнення дискусії головна комісія рішила переказати американські пропозиції приватним розмовам поміж заступниками великих держав.

ста, а від 1922 р. лектором української мови й заразом лікарем Української Господарської Академії в Подєбрадах. У 1927 р. переїздить на Волинь, до української ґімназії в Луцьку, як учитель української мови й шкільний лікар. Був він тут, можна сміло сказати, душею ґімназії, але за своє становище справді українського педагога-громадянина втратив минулого року учительську посаду. Його „розяснили“ під тою замівкою, що він, мовляв, не має кваліфікаційного іспиту! Що не ця формальність була причиною усунення, свідчить те, що інших трьох неіспитованих учителів залишили на посадах. І от старий заслужений український діяч на старості літ опиняється на зеленій паші. Та не так боліла Покійного втрата заробітку, як те, що сталося це через своїх же людців — управу Товариства ім. Лесі Українки, що держить ґімназію.

Що за глумлива доля: приятеля Лесі Українки позбавляє шматка хліба Товариство її імени! Яка ганьба для світлої памяти Лесиної!

Втративши посаду, надаремне шукав Небіжчик заробітку, очевидячки насамперед літературного. Звертався він за цим і до Львова, але на жаль і тут його спіткала невдача — на перешкоді стала страшна видавнича криза, що майже припинила в нас видавничий рух. А Покійному було що видавати: полишив він після себе значну літературну спадщину в ріжних галузях письменства, друковану і недруковану. Працював бо М. Левицький протягом довгих 35 літ і як оповідач, і як лікар, і як фільольоґ, і як педагог, і як гарний перекладач.

(Докінчення буде).

З орґанізаційно-політичного життя.

1) ДОВІРОЧНА НАРАДА СЕЛЯНСЬКОГО АКТИВУ В СОКАЛІ.

У звязку з надходячими зборами повітових установ і положенням у повіті відбулася дня 5. травня ц. р. заходом Президії Повітового Народнього Комітету нарада, зложена з представників поодиноких сіл. Про актуальні питання і потреби повіту говорив посол Кохан. Нарадою проводив о. І. Кашубинський. У дискусії забирали слово д-р Хомінський, д-р Перфецький, громадяни: Трохим, Іван Сироїд, Кость Мигаль, Василь Башук і ін. Винесено однозгідні ухвали в напрямку дальшої праці в повіті, кладучи особливу вагу на активний і сконсолідований — в центрі повіту — осередок.

2) ДОВІРОЧНА ПОЛІТИЧНА НАРАДА В ЗАВИШНІ.

Дня 26. травня ц. р. заходами місцевих членів УНДО була скликана довірочна нарада в справах організації, політики і господарства в Завишні пов. Сокаль. На нараду прибули від Повітового Народнього Комітету в Сокалі д-р Богдан Чайковський і посол Володимир Кохан. На салі нарад явилися найсвідоміші громадяни, які з увагою вислухали реферату посла Кохана і дуже влучного доповнення, яке дав д-р Б. Чайковський. Вкінці предсідник наради, місцевий парох о. Симко, навязуючи до реферату, висказав свої спостереження про практичну працю на місцях. Зацікавлення будили господарські справи і коло них зосередилася дискусія, яку з огляду на пізну пору в ніч не можна було належно розвинути. Відспіванням національного гимну цю симпатичну і корисну нараду закінчено.

3) ДОВІРОЧНА НАРАДА В СПРАВАХ КООПЕРАЦІЇ.

З уваги на деякі зарядження влади останніми часами на Волині, зокрема на Володимирщині, а також у справі дальшого істнування Філії Кооп. Союзу у Володимирі, відбулася дня 27. травня ц. р. довірочна нарада української інтелігенції Володимира Волинського. Вступ виголосив посол Кохан, після чого слідувала жива дискусія, у висліді якої запали відповідні рішення щодо дальшої праці.

4) РАЙОНОВЕ ВІЧЕ У ВОЛСВИНІ.

Дня 29. травня ц. р. заходами громадської партійної Управи у Волсвині пов. Сокаль відбулося велике районове віче для сіл: Гоголева, Поздимира, Яструбич, Городища Василіянського і Сільця над Ратою. Перед великим збором селянства здав посольський звіт посол Кохан. Головною справою було господарське положення і в тому проявилося найбільше зацікавлення слухачів. На особливе підкреслення заслуговує велика свідомість і карність цього району, який дуже витревало розбудовує себе під кожним оглядом. Є надія, що всі недомагання, які ще й тепер є там у поодиноких селах, будуть успішно розвязані. Вічем проводили пп. д-р Б. Чайковський, Іван Тхір з Яструбич і Василь Башук з Городища Васил. Після реферату вивязалася будуюча дискусія, піднесено до посла інтерпеляції, а у висліді ухвалено резолюції з довірям для Української Пар. Репрезентації. Відспіванням національного гимну віче закінчено.

5) ДОВІРОЧНА НАРАДА УНДО В ТИШКІВЦЯХ.

Дня 28. травня ц. р. відбулася довірочна нарада УНДО в Тишківцях (Городенщина), на якій посол Юрій Чукур зложив звіт з діяльности Української Пар. Репрезентації та зясував політичне й господарське положення нашого народу в Польщі. Присутніх на нараді около 500 осіб. Нарада протягнулася до год. 12-ої в ночі та виявила, що селянство Тишковець є політично зрілє та може служити за зразок національної твердині.

ОСТАННІ ВІСТИ

ВИС. КОМІСАР ЛІҐИ НАЦІЙ ПРИЙМАЄ КОМАНДУ НІМ. ЕСКАДРИ.

Високий комісар Ліґи Націй у Данціґу Гравіна уладжує прийняття для команди німецької ескадри. Польські джерела називають це нетактом, бо мовляв він приучився до протипольської манїфестації.

ЧОГО ВИМАГАЄ АМЕРИКА ВІД ЯПОНІЇ?

ВАШИНГТОН, 23. 6. ПАТ. Щоби застосуватися до процентового відношення морських збройних сил між Америкою, Англією і Японією на випадок якби принято вчорашню пропозицію Гувера, Японія мусїла би знищити великі воєнні кораблі загальної містоти 88.400 тон, кружляків 77.797 тон, підводних суден 45.642 тон і т. д.

ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ.

ПАРИЖ, 23. 6. ПАТ. Вся преса обговорює вчорашні розбройні пропозиції Гувера, заявляючи, що Франція ніяк не може їх приняти. „Фіґаро" пише, що виступ Гувера обчислений влавтиво на американський ґрунт і є виборчим маневром.

ГІТЛЕРІВ ЕМІСАР У ВІЛЬГЕЛЬМА II.

БЕРЛІН, 23. 6. ПАТ. Провідник нац. соціялістів ген. фон Еп був з офіціяльною місією від Гітлера та переговорював із б. цісарем Вільгельмом. Зачувати, нібито він впевняв, що нац. соціялісти не будуть виступати проти повороту Вільгельма до Німеччини.

БАРИКАДИ В БЕРЛІНІ ТА БРЕСЛЯВІ.

У Берлїні комуністи облягали льокаль, у якім відбувалися збори ґітлерівців. Комуністи здемолювали газові ліхтарні, поставили впоперек вулиць пять барикад і зпоза них стріляли до ґітлерівців. Поліція замкнула вулиці з обох боків. Над раном 3 поліційні панцирні авта віхали на вулиці і стріляли до тих, що боролися. Комуністи уступили, потім поліція розкинула барикади. — У Бресляві бій ішов усю ніч з нагоди того, що до того міста склйкано пробоєві відділи з усього нім. Шлеська. Було ок. 3.000 мундурованих ґітлерівців. До сутичок прийшло в 6. год. веч. в робітничій дїльниці. Робітники укріпили вулиці, а ґітлерівців обстрілювали з вікон та обкидували камінням зпоза барикад. У всій дїльниці поперетинали ел. проводи, тому поліція рефлекторами освічувала вулиці й розганяла тих, що билися. Ствердили, що було кількох убитих і кільканадцять ранених.

ПЕРЕНЕСЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ЗАЛ. ДИРЕКЦІЇ З ДАНЦІҐУ.

Польська залізнича влада поробила вже приготування до перенесення залізничої дирекції з Данціґу до Торуня. Потреба це довший час, так що дирекція в Торуні могтиме почати урядування щойно з 1933 р. Залізничий уряд у Данціґу буде урядувати як філія.

АВАНТУРИ НА „СВЯТІ ПРАЦІ".

З Санока прийшли вістки, що в селі Береги Дол. відбулися збори при участи старости з Ліська Верштайна. Ухвалили зорганізувати „Свято Праці" 23. червня, задля направи дороги. На другі збори приїхав інструктор староства Ст. Земба. Коли інструктор мав у школі нараду із сільськими делегатами, юрба українських і польських селян, як повідомляють польські джерела — прийшла під будинок і стала кричати: „Геть із панщиною!" Зембу, що хотів успокоїти людей, тяжко побили. Поліція арештувала тих, що підбурювали нарід, передовсім тих, яких Земба пізнав, що його побили. Арештованих відвезли до окр. суду, де відсидять кару за злочин публ. насилля.

ДОЛЯР.

Долар прив. 8.88.5.

——o——

НОВИНКИ

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, вул. Корушина 5.** (біля кіна „Аполльо") поручає по найнижчих цінах, ковдри, матераци і постіль. Переробляє ковдри по 6 зол., матераци по 5 зол. 1995 7—20

— **Де купити** дешево дійсно добрий **годинник, срібні або золоті вироби?** У Івана **Зельтенрайха,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 1728 27-30

— **Річні пописи Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові** відбудуться в суботу, 25. червня в год. 7-ій веч. у малій салі Муз. Т-ва (нижчі і середні роки) та в понеділок 27. червня в 8-ій год. веч. у великій салі Муз. Т-ва (середні, вищі роки та курс концертовий). У програмі точки: фортепянові, скрипкові, віольончелеві, хор та орхестра. Програмка в ціні 50 с. служить як карта вступу. 2109 1—2

— **Знижка цін свічок!** Фабрика свічок **Інж. К. Котецький і С-на,** спілка з обмеженою порукою, **Львів 15,** вул. Окружна 108 а, знизила ціну свічок сорти „К" і „КВ" на 20 сотиків менше, а сорти „КК", „ККК", „С" і „В/2" на 15 сотиків на 1 кільограмі. 2107 1—1

— **Про сучасну українську графіку** помістила „Газета Поранна" 24-го ц. м. окремий фейлетон пані Яніни Кліян-Станіславської з нагоди виставки графіки у музею Наук. Тов. ім. Шевченка. Обширний фаховий фейлетон, в якому авторка висловлюється із великим признанням про таланти наших мистців, має, на жаль, деякі прикрі помилки у прізвищах: Бутирович замісць Бутович, Осьмник замісць Осіньчук, Приходько зам. Приходько.

— **Висаджують стару муніцію.** Команда м. Львова повідомляє, що в пятницю, 1. липня ц. р. у муніційних магазинах на Голоску під Львовом будуть висаджувати стару муніцію. Військова сторожа буде стерегти району, загроженого стрільцями.

— **Важне для тих, що виїзджають зі Львова.** З маґістрату м. Львова повідомляють, що львовяни, виїзджаючи на якийсь час зі Львова, особливо на літні ферії, не обовязані зголошувати свій виїзд і приїзд до Львова.

— **Масова кара за... комин.** З яких трицять селян Сільця Бенькова повіту Камінка Струмилова дістало судовий карний наказ заплатити гривну 5 зол. 50 с. за те, що „дня 6-го квітня ц. р. не дозволили у своїм домі вичистити комин". Скаргу проти них вніс коминяр із Камінки Стр. Ця буцім-то нехіть селян до чищення коминів полягала на звичайнім непорозумінні: місцеві селяни зовсім не знали, що коли почистять самі комини і заявлять про це урядовому коминяреві, то мусять бодай заплатити половину належної йому оплати! Характеристична подробиця: начальник суду у Камінці Струмиловій підписує ці карні накази, де тільки при прізвищі коминяра пишеться титул „пан", бо при прізвищі покараного такого титулу нема.

— **Тайні фабрики горівки.** В лісі біля Гути Пеняцької пов. Броди приловили Івана та Гната Кобилянських, як фабрикували самогонку. Контрольна скарбова влада сконфіскувала два самогонні апарати, що стояли на вогнищі, бочку затиру містоти 60 літрів і баньку зі самогонкою. Подібні прилади сконфіскувала поліція в Прокопа Петруся і Макара Калини в Боратині. Найшли теж 100 літрів затиру. Також у Палинкоровах викрили тайну горільню у Катерини Піонтковської.

— **Пожежі.** В Любичі Борисах пов. Рава Руська вибухла пожежа в будинках Василя Липки. Вогонь поширився на сусідні будинки, наслідком чого погоріли три господарства. — В загороді Антона Лежака в Зазулях пов. Золочів повстав вогонь, що знищив усі будинки й перекинувся на будинки Мик. Гупала. Загальна шкода 6.000 зол. — В Закомарі згоріло господарство Панька Літуна вартости 3.000 зол.

— **Відобрав собі життя, не могучи вчитися.** 19-літний Франц Батукевич, канцелярійний помічник у копальні Гляник у Бориславі, покинув 16 ц. м. родичів, залишивши картку з повідомленням, що відбирає собі життя, бо не має змоги дальше вчитися. Родичі шукали за ним кілька днів, аж 21. ц. м. найшли його тіло в ропній ямі, наповненій водою.

— **Велика буря над Сокалем** і околицею перейшла 22 ц. м. У Варяжі ударив грім в один дім, який згорів. Наслідком удару грому в почтовий будинок у Сокалі телефонічна сполука зі світом була на якийсь час перервана.

— **Трагічна пригода** сталася в Коломиї. Коли на Зелені Свята прийшла на цвинтар процесія, перевернулася на одному гробі камінна фіґура і вбила 7-літного хлопця.

— **Дрібні вісти.** Державну кошикарську школу у Львові перенесли до Рудника над Сяном. — В трупі, найденому в лісі на Халупках біля Борщович пов. Львів, розпізнали емерита Йосифа Муриниця зі Львова, що незлужав на падачку.

— **Згоріла камяниця.** У Варшаві при вул. Нововейській, напроти соймового будинку, вибухла на поді 6-поверхової камяниці пожежа і знищила два найвищі поверхи, в яких находилося 52 мешкання. Потерпіли теж мешкання 4 і 3-го поверху.

— **Стан засівів.** Головний статистичний уряд подає до відома, що стан засівів головних управ у Польщі, устійнений на основі звітів рільних кореспондентів (587 звітів) представлявся перед двома тижнями так: озима пшениця 3.2, яра 3.4, жито 3.2, озимий ячмінь 3.3, ярий 3.5, овес 3.4, бараболи 3.3, цукрові буряки 3.1 (цифра 1 означає стан дуже добрий, 2 добрий, 3 середній, 4 недостаточний, 5 злий). Отже в порівнанні з першою половиною травня ц. р. стан засівів значно поправився завдяки теплу і частим дощам. Погода [illegible] ярих засівів, бо озимина [illegible] несприятливих умовинах. [illegible] буде трохи слабший. Взагалі стан засівів у половині червня ц. р. був кращий, ніж у тому самому часі торік.

— **Цикльон над Київом.** Над Київом перейшов 22 ц. м. цикльон із хмароломом, наслідком чого всі нижче положені части міста залило. Шкоди нараховують на 30 мільйонів рублів. Місцева радянська преса обвинувачує київську метеорольогічну стацію в саботажі, тому що не заповіла наперед цикльону.

— **Газнер в Америці.** На півостров Фльориду прибув 23 ц. м. корабель „Ціршешел", що вирятував на морі летуна Газнера. Летун висів у Міямі, де дожидали його жінка та представники президента Гувера й польського амбасадора. Газнер здоров і заявив, що хоче в якнайкоротшому часі розпочати новий трансатлянтійський лет, який для нього є цілю життя.

— **Клопіт з нагими духоборами.** Арештування кількохсот духоборів, які уладили нагі походи, принесло багато клопоту урядові провінції Бритиш Коломбії (в Канаді) через те, що їх нема де примістити в тюрмі. Досі біля 250 духоборів засуджені на три роки вязниці, а кількасот очікують судової розправи в тюрмі в Нелсон. Вони перебувають на тюремному подвірі в шатрах. Далі засудили на три роки вязниці 50 духоборських жінок, які скинувши зі себе одіння, уладили були похід у Трам. Всім іншим духоборам грозить такасама кара. З тюрми в Нелсон забрали кільканадцять духоборських хлопців, у віці від 7 до 17 літ, до індустріяльної школи в Коквитлем. Але ті хлопці заявили, що не будуть ходити до школи, а коли їх будуть змушувати до школи, вони ходитимуть наго. Також має управа школи клопіт із харчуванням тих хлопців, бо вони сказали, що не зломлять духоборського звичаю, тому не будуть їсти мяса, яєць та масла. Зразу уряд плянував примістити всіх засуджених духоборських мужчин у тюрмі в Ню Вестминстер, а жінок в онтерійській вязниці в Портсмот. Одначе коли показалося, що крім арештованих духоборів прийдеться ще арештувати багато інших, тому що вони уладжують наго протестаційні походи, уряд постановив побудувати для арештованих концентраційний табор у Бритиш Коломбії. Удержання і прохарчування духоборів, які вже перебувають в тюрмі, коштуватиме уряд найменше 300.000 долярів.

——o——

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Іван Дудрик, ем. ст. асесор держ. залізниць у Львові, по довгій та важкій недузі помер в Головецьку дня 17. ц. м. у 68 році життя. Похорон відбувся в Головецьку дня 20. ц. м. В. Й. П.

——o——

Дописи.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА. **(Незвичайне свято в Слобідці Струсівській. — Іспит зрілости в теребовельській гімназії. — Оживлення діяльности „Сокола" в Теребовлі. — Виклад д-ра Воробця Томи. — Повітова сільсько-господарська анкета).** 1) Дня 29. травня 1932 р. відбулося в Слобідці Струсівській незвичайне свято. Громадяни постановили вибудувати церкву і працюють в тім напрямі вже від довшого часу. Місцева властителька фільварку подарувала площу, починають збирати фонди і звозити камінь на будову. Згаданого дня відбулося посвячення камяного хреста на тому місці, де має станути церква. Зійшовся численно народ з цілої Островецької парохії. З островецької церкви рушила процесія на місце посвячення. Акту посвячення доконав о. Платон Карпінський, місцевий парох у товаристві о. Барановського, пароха сусідного села Дарахів. З нагоди посвячення памятного хреста збирали датки на будову церкви. — 2) В теребовельській гімназії з польською викладовою мовою відбувся в половині травня ц. р. іспит зрілости. До іспиту приступило 50 кандидатів в тім 12 українців. Здали всі. З українців зложили іспит зрілости: Гринів Володимир, Гринів Орест, Борецький Ізидор, Кружівський Степан, Славський Евген, Гончар Володимир, Понятишин Мирослав, Паньків Володимир, Кісь Володимир, Костирський Данило, Цегельський Ярослав, Кривий Мирон. — 3) У теребовельськім „Соколі" починається оживлена праця. Недавно відбулися сходини членів, на яких вирішено взятися до роботи. В першу чергу рішено відбувати сходини правильні в свята і неділі, на яких мають бути реферати з ділянки тілесного виховання. Також будуть відбуватися вправи. Рішено виступити з вправами на повітовім Кооперативно-сільсько-господарськім Святі, яке відбудеться 26. червня 1932 р. 4) Черговий виклад з ділянки гігієни д-ра Томи Воробця відбувся дня 5-го червня ц. р. в читальні „Просвіти" в Даракові на тему: „Перша поміч у наглих випадках". Численно зібрані члени читальні вислухали відчиту з великим зацікавленням. — 5) В організаційній праці Філії „Сільського Господаря" давалося відчувати брак тісного контакту з сільсько-господарськими провідниками по селах. Щоби такий тісний контакт навязати, постановив

новий виділ „Сільського Господаря" відбувати щомісячні правильні конференції всіх голов і секретарів Кружків „Сіл. Господаря". Перша така конференція відбулася дня 7. червня 1932 р. Прибули делегати 18-ох Кружків „С. Госп.": около 30 осіб. З духовенства був о. Платон Карпінський. Проводив нарадами голова Філії „С. Госп." проф. Чайковський, фахово-організаційний реферат виголосив повітовий агроном інж. Радловський Володимир. Він поширив потребу розбудови сільсько-господарської організації. Відтак перейшов головні ділянки сільсько-господарської продукції, які досі занедбані. Вкінці обговорював потребу співпраці між „С. Господарем" і кооперацією. Все, що випродукують наші хлібороби повинні вони збувати через кооперацію. Після змістового, хоч може занадто сконденвованого реферату, вивязалася незвичайно цікава балачка-дискусія, в якій забирали голос головно селяни. Вони всі привитали з радістю думку правильних щомісячних конференцій з обовязковою присутністю проводу Кружка „С. Госп.". Наше село заговорить про свої потреби в ділянці продукційній і організаційній. Деякі селяни (як Іван Крушельницький зі Слобідки Струсівської, Стеткевич зі Застінохи, Войтович з Могильниці) поділилися своїми спостереженнями з роблених досвідів продукційних. Найближчу конференцію назначено на початок липня.

—о—

СПОРТ.

У ПЕРЕДОЛІМПІЙСЬКІЙ ГАРЯЧЦІ.

У звязку з недалекими олімпійськими ігрищами ведуть спортовці поодиноких країв інтензивні приготування, чого найкращим доказом щораз-то кращі осяги. Останньої неділі (19. 6.) відбулося кілька міжнародніх легко-атлетичних стріч, які видали 3 нові світові рекорди (всі в бігах) і багато інших знаменитих осягів. Великі легко-атлетичні змагання в Антверпії за чашу Бершота відбулися при участи передових змагунів Англії, Бельгії, Голяндії, Мадярщини й Польщі. Там-то поляк Кусоцінський побив світовий рекорд на 3.000 м. осягом 8:18.8 (досі Нурмі — 1926 — 8:20.2). В загальному перемогла Англія. В Гельсінґфорсі фінляндець Летінен осягнув знаменитий час на 5.000 м. — 14:16.9 і на 3 англ. милі — 13:50.6, чим також побив два дотеперішні світові рекорди Нурмія. В Ціріху Італія перемогла Швайцарію 92:65, а в Осльо Норвегія Швецію 90:79. Д.

З БОКСУ.

21. п. м. відбулася в Нюйорку сензаційна стріча двох найліпших боксерів світа: минулорічного мистця німця Шмелінга з американцем Шаркеєм. По 15 рундах рівнорядної боротьби признано перемогу американцеві, який тим самим добув титул мистця світа на 1932 рік. Видців 70.000.

РАПІД В ПОЛЬЩІ.

Одна з найліпших дружин Відня — Рапід — перебуває тепер в Польщі, де розіграла вже 3 змагань: з варшавською Леґією 4:1, 22. п. п. (Седльце) 6:1 і ЛКС-ом (Лодзь) 4:2.

СПОРТ У КРАЮ.

БІБРКА: **Сокіл — Зоря (Ходорів) 3:3 (2:2).** В понеділок, 20. червня ц. р. відбулися товариські мячеві змагання між двома молодими українськими дружинами на власній площі Т-ва „Сокіл" у Бібрці. Гра обох дружин інтелігентна, дуже амбітна, але обі виявляють за мале зіграння своїх змагунів. Тому добрий і совісний тренер, а ще більший частіший тренінг обом дружинам вказаний, якщо ці дружини хочуть здобути мистецтво в змаганнях з жидівськими та польськими дружинами своєї округи і ввійти в склад львівської підокруги. Видців біля 300. Судлював добре п. Айльваль.

—о—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

„УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ". Прага-Ржевниці 1932. Накладом Допомогового Комітету при українській реформованій гімназії в Ржевницях. Стор. 32. Форм. 16°.

„СПОГАДИ". Появилося в циклю: Праці Українського Наукового Інституту. Том VIII. Варшава 1932. У книзі спомини Л. Васілевського, М. Галина, С. Стемпковського, Топчибаши і Табуї. Стор. 176, Форм. 8°

ЖУРНАЛИ.

РІДНА ШКОЛА. Ч. 12. 15. червня. Зміст: Ілля Кокорудз: Рідна Школа — носителька національної традиції; Франц Коковський: Єгипетське запалення очей (фейлетон); В. Кузьмович: Проти поширювання неправдивих вістей! А. Домбровський: Відки взяти гроші для „Рідної Школи"? Я. Романенко: Безробітні, творіть варстати праці! Тарас Франко: Національний момент у фізичному вихованні; Свята Матері і „Рідна Школа"; Шевченківські свята в установах „Р. Ш."; Олександер Тарнович: Перша українська виповичальня дітючих книжок у Львові; Володимира Жуковецька: Кіно і педагогія; На тернистому шляху; З життя „Рідної Школи"; Ріжні вісти.

ВОГНІ, часопис для української молоді. Літературні записки. ч. 1. весна. 1932.

ВІСТИ З ЛУГУ, ч. 5. Травень.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстр. орган українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Ч. 6. червень.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО, ілюстр. місячник. Ч. 6. 1. червня.

ВІЛЬНЕ КОЗАЦТВО, Прага, 25. квітня.

—о—

На санування Т-ва „Просвіта".

XXVIII. ВИКАЗ ПІДПИСАНИХ ПОЗИЧОК НА САНУВАННЯ Т-ВА „ПРОСВІТА".

Ходорів: Паміровський Василь, Дуліби 10, Патик Михайло, Острів 20, Чит. „Просвіти", Грусятичі 25, о. Волинець Михайло, Загірочко 20, Домбчавська Климентина, Грусятичі 10; **Чесанів:** Наклович Іванна, Любинець Новий 10, Д-р Григорій Шиманський 20, Укр. Кооперативний Банк, Чесанів 10, Обшанський Прокіп, Гута Ст[...]ра 5, Поліщук Павло, Велика Воля 5, Верни[...] Константина, Воля Ціл. 5, Істеревич Богдан, Любин[...] Накловичі Іванна, Люблинець 5, Дуркот Родіон, Люб[...]нець 5, Дуркотова Олімпія, Люблинець 5, Бреч[...] Наріль 5, Тоган Іван, Нове Село 5, Бородач Микола, [...]лемщина 5, Остапчук Софія, Хмелі 5, Скаб Теодор, Ул[...]азів 5, Скабова Ольга, Улазів 5; **Чортків:** Бо[...] Іван, Ягольниця 5, Мартиновський Іван, Ягольниця [...] Масевич Володимир 20, о. Могильницький А., Свидова 25, Мотуз Данько, Базар 5, Ленюк Семань, Ягольниця Стара 5, о. Нестор Величковський, Базар 50, Баюк Володимир, Калинівщина 5, Музика Павло, Калинівщина [...] о. Оробець Степан, Розсохач 50, о. Дрогомірецький Михайло, Мухавка акції Зем. Банку 100, Малицький [...]ла, Чортків 10, Гуменюк Федір, Базар 5, Данило Ма[...] і Микола Баран, Базар 5, Мотуз Петро, Базар 5, Бар[...] Максим, Базар 5, Ґрещук Фель, Базар 5, Кардинал Марія, Базар 5, Дідюк Михайло, Криволука 5, Джала Данило, Калинівщина 5, Березовський Іван і Дідюк Гаврило, Криволука 5, Базиший Ілько, Ягольниця Стара 5, Галінатий Семко, Ягольниця Стара 5, д-р Гринчишин Іван Чортків 100, Зазуляк Яким, Чортків 50, Марковський Михайло, Чортків 20, Носик Володимир 5, Онищук Олекса Свидова 5, Полевий Іван, Ягольниця 5, Полутранка Іва[н] і Пилявський Степан, Калинівщина 5, Онищук Онуфрій Свидова 5, Кулицький Ярослав 10, Парасюк Юрко, Свидова 5, Пельвецька Катерина, Нагірянка 5, Петра[...] Максим, Шманьківці 5, Пильний Яків, Ягольниця 5, Ре[...]пула Степан, Свидова 10, Рубльовський Михайло, Ягольниця 5, Рудик Микола, Свидова 5, Ружицький Степан Ягольниця 5, Смеречинський Василь, Нагірянка 5, Сос[...] Степан 10, Ставничий Іван, Білобожниця 10, Стельмах[...] Тома, Скородинці 5, Стець Михайло, Шманьківчики [...] Стець Йосиф, Шманьківці 10, Семянчук Юрій, Свидова 5, Сеньків Яків, Калинівщина 5, Сернацький Данило [...] Синовицький Андрій, Ягольниця 5, Синовицька [...] Нагірянка 5, Сідляк Василь, Базар 5, Фарина Степан [...] Федів Евген, Свидова 10, д-р Хичій Іван 50, о. Фіголь Мих., Шульганівка 50, Цалий Василь, Свидова 6, Шевчук Василь і Возняк Гриць, Базар 5, Шевчук Іван, Нагірянка 5, Шевчук Григорій, Свидова 6, Шемлей Павло, Шманьківці 5, Чортківський Волод., Нагірянка 5, Шпачинський Осип, Базар 5, д-р Юрчинський Остап 50, Чит. Просвіти, Базар 15, Чит. Просвіти, Свидова 100, Т-во „Сокіл", Скородинці 5, Чит. Просвіти, Ягольниця, місто 10, Якулякова Антоніна, Чортків 5, Юркевич Франц, Чортків 5, Вербицький Карло, Чортків 10, Носик Іван, Чортків 10, Пігут Дмитро, Чортків 5, Конол Антін, Ягольниця [...] Яцинюк Антін, Улашківці 5. — Разом золотих 1.257.—, разом з усіми попередніми золотих 67.292.29 зол

—о—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 23.VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., и літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., кошик яєць 3·50—3·60 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.